

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN NELJÄNNEN VUOSIPÄIVÄN JOHDOSTA

Lähestyy lokakuun 25 (marraskuun 7) pn vallankumouksen neljäs vuosipäivä.

Mitä kauemmaksi taaksemme jää tuo suuri päivä, sitä selvemmäksi käy Venäjän proletaarisen vallankumouksen merkitys, sitä enemmän askarruttaa ajatuksiamme myös käytännöllinen toimintakokemuksemme kokonaisuudessaan.

Lyhimmiten — eikä tietenkään lähimainkaan täydellisesti ja tarkasti — hahmoteltuna tuo merkitys ja kokemus voitaneen esittää seuraavasti.

Venäjän vallankumouksen välitön ja lähin tehtävä oli porvarillis-demokraattinen: oli hävitettävä, poistettava lopullisesti keskiaikaisuuden jäänteet, puhdistettava Venäjä tuosta barbaarisuudesta, tuosta häpeästä, tuosta maamme kaiken kulttuurin ja edistyksen pahimmasta jarrusta.

Voimmekin olla ylpeitä siitä, että kansan joukkoihin, sen syviin kerroksiin vaikuttamisen kannalta katsoen suoritimme tuon puhdistustyön paljon päättävämmiin, nopeammin, rohkeammin, tuloksellisemmin, laajemmin ja syvällisemmin kuin Ranskan suuri vallankumous yli 125 vuotta sitten.

Niin anarkistit kuin pikkuporvarilliset demokraatitkin (s.o. menshevikit ja eserrät tämän kansainvälisen sosiaalisen tyyppin venäläisinä edustajina) ovat puhuneet ja puhuvat edelleenkin uskomattoman sekavasti porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ja sosialistisen (t.s. proletaarisen) vallankumouksen keskinäisestä suhteesta. Neljä kulunutta vuotta ovat todistaneet täydellisesti, että

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Lokakuun vallankumouksen
neljännen vuosipäivän
johdosta”. —
Lokakuun 14 p:nä 1921

Pienennetty

olemme ymmärtäneet oikein tämän kohdan Marxin opista ja ottaneet oikealla tavalla huomioon edellisten vallankumousten kokemukset. Me jos kukaan olemme vieneet *loppuun* porvarillis-demokraattisen vallankumouksen. Kuljemme täysin tietoisina, varmoina ja horjumatta *eteenpäin*, kohti sosialistista vallankumousta, tietäen, ettei sitä erota mikään Kiinan muuri porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta, että *vain taistelu* ratkaisee, kuinka pitkälle onnistumme (viime kädessä) etenemään, minkä osan äärettömän ylevästä tehtävästämme suoritamme, minkä osan voitoistamme saamme varmistetuksi. Jahka eletään niin nähdään. Mutta jo nytkin huomaamme, että köyhtyneessä, näännytettyssä, takapajuisessa maassa on yhteiskunnan sosialistisen uudistamisen alalla tehty tavattoman paljon.

Käsitelkäämme kuitenkin loppuun saakka kysymys vallankumouksemme porvarillis-demokraattisesta sisällöstä. Marxilaisille lienee selvää, mitä tällä sisällöllä tarkoitetaan. Selvytyden vuoksi esitämme havainnollisia esimerkkejä.

Vallankumouksen porvarillis-demokraattinen sisältö merkitsee sitä, että maassa vallitsevat yhteiskunnalliset suhteet (järjestys, instituutiot) puhdistetaan keskiaikaisuudesta, maaorjuudesta, feodalismista.

Millaisia olivat maaorjuuden tärkeimmät ilmenemis- muodot, jätteet ja jäänteet Venäjällä vuoteen 1917 saakka? Monarkia, säätyjärjestelmä, maanomistus- ja maankäyttö- suhteet, naisen asema, uskonto, kansallisuuksien sorto. Ottakaa mikä tahansa näistä „Augiaan talleista”, jotka ohimennen sanoen kaikissa kehittyneissä valtioissa jäivät huomattavalta osaltaan siivoamatta silloin, kun niissä suoritettiin porvarillis-demokraattinen vallankumous 125, 250 vuotta sitten tai myöhemmin (Englannissa 1649)—ottakaa mikä tahansa näistä Augiaan talleista, niin huomaa, että me olemme tehneet puhdasta jälkeä. Jokusen *kymmenen viikon* kuluessa vuoden 1917 lokakuun 25 (mar-raskuun 7) päivästä Perustavan kokouksen hajottamiseen (tammikuun 5 päivään 1918), teimme tällä alalla tuhat kertaa enemmän kuin mitä porvarilliset demokraatit ja liberaalit (kadetit) ja pikkuporvarilliset demokraatit (men-shevikit ja eserrät) olivat tehneet *kahdeksan valta-kuukautensa* aikana.

Nämä pelkurit, suunsoittajat, itseään ihailevat Narkissokset ja Hamlet-parat huitoivat pahvimiekallaan — eivätkä hävittäneet edes monarkiaa! Me heitimme menemään koko monarkkisen roskan perusteellisemmin kuin kukaan on koskaan tehnyt. Emme jättäneet kiveä kiven päälle emmekä tiiltä tiilen päälle vuosisataisesta säätyrakennuksesta (sellaiset kehittyneimmäkään maat kuin Englanti, Ranska ja Saksa eivät ole tähän mennessä selviytyneet säätyjärjestelmän jäänteistä!). Olemme kiskoneet irti lopullisesti säätyjärjestelmän syvimmälle ulottuvat juuret, nimittäin feodalismia ja maaorjuuden jäänteet maanomistuksessa. „Voidaan kiistellä” (rajantakana on kylliksi kynäilijöitä, kadetteja, menshevikkejä ja eserriä noita kiistoja käymään) siitä, mitä „loppujen loppuksi” syntyy Lokakuun suuren vallankumouksen maa uudistuksista. Emme ole nyt halukkaita haaskaamaan aikaa noihin kiistoihin, sillä ratkaisemme taistelulla sekä tämän että kaikki muut siitä johtuvat kiistat. Mutta ei voida kiistää sitä tosiasiaa, että pikkuporvarilliset demokraatit „hieroivat” kahdeksan kuukautta „sovintoa” maaorjuuden ajan perinteitä vaalivien tilanherrojen kanssa, mutta me pyyhkäisimme muutamassa viikossa olemattomiin Venäjän maankamaralta sekä nuo tilanherrat että kaikki heidän perinteensä.

Ottakaa uskonto tai naisen oikeudettomuus tahi ei-venäläisten kansallisuuksien sorto ja epäyhdenvertaisuus. Kaikki ne ovat porvarillisen-demokraattisen vallankumouksen kysymyksiä. Rääväsuiset pikkuporvarilliset demokraatit jaarittelivat niistä kahdeksan kuukautta; yhdessäkään maailman kehittyneimmässä maassa näitä kysymyksiä ei ole ratkaistu *loppuun saakka porvarillis-demokraattiseen suuntaan*. Meillä Lokakuun vallankumouksen lainsäädäntö on ratkaissut ne loppuun saakka. Uskontoa vastaan olemme taistelleet ja taistelemme tositaalla. *Kaikkien ei-venäläisten kansallisuuksien olemme antaneet perustaa omat tasavaltansa* tai autonomiset alueensa. Meillä Venäjällä ei ole sellaista halpamaisuutta, inhottavuutta ja kataluutta kuin on naisen oikeudettomuus tai eriarvoisuus, tuota maaorjuuden ja keskiajan inhottavaa jäännettä, jota itsekäs porvaristo ja typerä, peloteltu pikkuporvaristo uudentavat poikkeuksetta kaikissa maapallon maissa.

Kaikki tämä muodostaa porvarillisen-demokraattisen vallankumouksen sisällön. Sataviisikymmentä ja kaksisataa-

viisikymmentä vuotta sitten tämän vallankumouksen (näiden vallankumousten, jos puhutaan samaa yleistyppiä olevan vallankumouksen jokaisesta kansallisesta laitoksesta) edistyksellisimmät johtajat lupasivat kansoille, että ihmiskunta vapautetaan keskiaikaisista etuoikeuksista, naisten eriarvoisuudesta, tämän tai tuon uskonnon („uskontoaatteen”, yleensä „uskonnollisuuden”) valtiollisista etuoikeuksista, kansallisuuksien epäyhdenvertaisuudesta. Luvattiin, mutta lupausta ei täytetty. Sitä ei voitu täyttää, sillä haittana oli „pyhän yksityisomistuksen” — — — „kunnioitus”. Meidän proletaarisessa vallankumouksessamme ei ollut tätä kolmasti kirotun keskiaikaisuuden ja „pyhän yksityisomistuksen” kirottua „kunnioitusta”.

Mutta varmistaaksemme porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa saavutetut Venäjän kansojen voitot meidän täytyi mennä pitemmälle, ja me menimme pitemmälle. Me ratkaisimme porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kysymykset muun ohella, sivumennen, tärkeimmän ja varsinaisen, *proletaaris*-vallankumouksellisen, sosialistisen toimintamme „sivutuotteina”. Olemme aina sanoneet, että reformit ovat vallankumouksellisen luokkataistelun sivutuotteita. Olemme sanoneet ja todistaneet teoin, että porvarillis-demokraattiset uudistukset ovat proletaarisen, t.s. sosialistisen vallankumouksen sivutuotteita. Ohimennen mainittakoon, että mitkään Kautskyt, Hilferdingit, Martovit, Tshernovit, Hillquitit, Longuet't, MacDonaldit, Turatit ynnä muut „II¹/₂” marxilaisuuden sankarit eivät kyenneet ymmärtämään *tällaista* porvarillis-demokraattisen ja proletaaris-socialistisen vallankumouksen välistä suhdetta. Edellinen muuttuu kehittyessään jälkimmäiseksi. Jälkimmäinen ratkaisee ohimennen edellisen tehtävät. Jälkimmäinen varmistaa edellisen aikaansaannokset. Taistelu ja vain taistelu ratkaisee, missä määrin jälkimmäisen onnistuu kehittyä edellistä pitemmälle.

Neuvostojärjestelmä on juuri näkyvä todiste tai ilmaus tällaisesta vallankumouksen muuttumisesta kehittyessään toiseksi. Neuvostojärjestelmä on mitä laajinta työläisten ja talonpoikien demokraattisuutta ja samalla *porvarillisen* demokraattisuuden hylkäämistä ja maailmanhistorian *uudentyyppisen* demokratian, nimittäin proletaarisen demokraattisuuden eli proletariaatin diktatuurin, syntymistä.

Antaa kuolevan porvariston ja sen perässä laahustavien pikkuporvarillisten piirien rakkien ja sikojen syytää päällemme kirouksia ja soimauksia ja pilkata meitä niiden vastoinkäymisten ja virheiden johdosta, joita meillä on ollut *meidän* neuvostojärjestelmäämme rakentaessa. Emme unohda hetkeksikään, että vastoinkäymisiä ja virheitä meillä tosiaankin on ollut ja on edelleenkin paljon. Koitapas välttää vastoinkäymisiä ja virheitä sellaisessa uudessa, maailmanhistoriallisesti uudessa työssä kuin ennen näkemättömän valtiolaitostyyppin luomisessa! Tulemme hellittämättä taistelemaan välttääksemme vastoinkäymisiä, korjataksemme virheemme ja soveltaaksemme paremmin, paljon täydellisemmin elämään neuvostoperiaatteita. Mutta meillä on oikeus olla ylpeitä ja me olemme ylpeitä siitä, että osaksemme on tullut onni *aloittaa* neuvostovaltion rakentaminen, *aloittaa* siten maailmanhistorian uusi aikakausi, *uuden* luokan herruuden aikakausi, luokan, jota sorretaan kaikissa kapitalistisissa maissa ja jonka suuntana on kaikkialla uusi elämä, porvariston voittaminen, proletariaatin diktatuuri, ihmiskunnan vapauttaminen pääoman ikeestä, imperialistisista sodista.

Kysymys imperialistisista sodista, siitä finanssipääoman kansainvälisestä politiikasta, jolla nykyään on määräävä asema kaikkialla maailmassa ja joka synnyttää *välttämättä* uusia imperialistisia sotia ja voimistaa kiertämättömästi ja ennen kuulumattomasti „edistyneiden” valtioiden pikkuryhmän harjoittamaa heikkojen ja takapajuisten pikkukansojen kansallista sortoa, rosvousta, ryöstöä ja kuristusta — tämä kysymys on vuodesta 1914 saakka ollut maapallon kaikkien maiden politiikan peruskysymyksenä. Se on kysymys kymmenien miljoonien ihmisten elämästä ja kuolemasta. Se on kysymys siitä, tullaanko seuraavassa imperialistisessa sodassa, jota porvaristo valmistelee kaikkien nähden ja joka kaikkien nähden kasvaa esiin kapitalismista, surmaamaan 20 miljoonaa ihmistä (kun 10 miljoonaa jo kaatui vv. 1914—1918 sodassa ja sen jatkona olleissa „pikku”-sodissa, jotka eivät vielääkään ole päättyneet), tullaanko tässä väistämättömässä (jos kapitalismi säilyy) tulevassa sodassa runtelemaan 60 miljoonaa (kun 30 miljoonaa jo sai vammoja vv. 1914—1918). Tässäkin suhteessa meidän Lokakuun vallankumouksemme on aloittanut maailmanhistorian uuden aikakauden. Porvariston

käskyläiset ja säästäjät — eserrät ja menshevikit, koko maailman pikkuporvarilliset, muka „sosialistiset” demokraatit — ovat ivailleet tunnusta „imperialistisen sodan muuttamisesta kansalaissodaksi”. Mutta tämä tunnus osoittautui ainoaksi *totuudeksi*, karvaaksi, karkeaksi, alastomaksi, julmaksi, mutta silti *totuudeksi* lukemattomien, mitä hienoimpien shovinististen ja pasifististen harhaluulojen joukossa. Nuo harhaluulot hälvenevät. Brestin rauha on paljastettu. Jokainen päivä paljastaa yhä armottomammin Brestin rauhaa pahemman Versaillesin rauhan merkityksen ja seuraukset. Eilisen sodan syitä ja lähestyvää huomista sotaa ajattelevien monien miljoonien ihmisten eteen kohoaa yhä selvempänä, ilmeisempänä ja väistämättömämpänä ankara totuus: imperialistisesta sodasta ja sen kiertämättömästä alkusyystä imperialistisesta maailmasta (jos meillä noudatettaisiin entistä oikeinkirjoitusta, niin kirjoittaisin tässä „mir”-sanon kahdesti, sen kummassakin merkityksessä *), tästä helvetistä ei päästä *muutoin kuin bolshevistisen taistelun ja bolshevistisen vallankumouksen tietä*.

Sättikööt vain porvarit ja pasifistit, kenraalit ja pikkuporvarit, kapitalistit ja poroporvarit, kaikki uskovaiset kristityt ja kaikki II sekä II^{1/2} Internationalen ritarit raivoissaan tätä vallankumousta. He eivät voi millään kiukkuksilla panettelu- eivätkä valheröyryillä hämätä sitä maailmanhistoriallista tosiasiaa, että ensimmäisen kerran satoihin ja tuhansiin vuosiin orjat ovat vastanneet orjanomistajain väliseen sotaan julistamalla avoimesti tunnukseen: muuttakaamme tämä sota, orjanomistajien saaliinjakosota kaikkien kansakuntien orjien sodaksi kaikkien kansakuntien orjanomistajia vastaan.

Ensimmäisen kerran satoihin ja tuhansiin vuosiin tämä tunnus on muuttunut hämärästä ja voimattomasta toiveesta selväksi ja täsmälliseksi poliittiseksi ohjelmaksi, proletariaatin johtamien miljoonien sorrettujen tehokkaaksi taisteluksi, se on muuttunut ensimmäiseksi proletariaatin voitoksi, ensimmäiseksi voitoksi sotien hävittämisessä, kaikkien maiden työläisten liiton ensimmäiseksi voitoksi eri kansakuntien porvariston liitosta, porvariston, joka solmii

* — Venäjän kielessä „mir”-sanalla on kaksi merkitystä: rauha ja maailma. Vanhan venäläisen oikeinkirjoituksen mukaan sana „mir” kirjoitettiin eri tavalla merkityksestä riippuen. *Suom.*

rauhan ja käy sotaa pääoman orjien kustannuksella, palkkakatyöläisten, talonpoikien ja työtätekevien kustannuksella.

Tämä ensimmäinen voitto *ei ole vielä lopullinen voitto*, ja Lokakuun vallankumouksemme on saavuttanut sen ennen näkemättömistä vastuksista ja vaikeuksista, tavattomista kärsimyksistä ja monista suurista vastoinkäymisistä sekä virheistämme huolimatta. Eihän takapajuinen kansa yksinään voi vastoinkäymisittä ja virheitä voittaa maapallon mahtavimpien ja edistyneimpien maiden imperialistisia sotia! Emme pelkää tunnustaa virheitämme ja tulemme suhtautumaan niihin selväjärkisesti oppiaksemme korjaamaan ne. Mutta tosiasia on, että ensimmäisen kerran satoihin ja tuhansiin vuosiin *on täytetty lopullisesti* lupaus „vastata” orjanomistajien sotaan kaikkia ja kaikenlaisia orjanomistajia *vastaan* tähdätyllä orjien vallankumouksella — — — ja tätä lupautta täytetään kaikista vaikeuksista huolimatta.

Me olemme panneet alulle tämän asian. Nimenomaan milloin, missä ajassa ja minkä kansakunnan proletaarit vievät tämän asian päätökseen — se ei ole nyt oleellista. Oleellista on se, että jää on murrettu, tie on avattu ja viitoitettu.

Jatkakaa vaan teeskentelyänne, herrat kaikkien maiden kapitalistit, jotka „puolustatte” japanilaista „isänmaata” amerikkalaiselta „isänmaalta”, amerikkalaista japanilaiselta, ranskalaista englantilaiselta j.n.e.! „Kiertäkää” vain edelleenkin kysymystä imperialististen sotien vastustamiskeinoista uusilla „Baselin manifesteilla” (vuoden 1912 Baselin manifestin ²¹ malliin), herrat II ja II¹/₂ Internationalen ritarit ja koko maailman pasifistiset pikku- ja poroporvarit! Maailman *ensimmäinen bolshevistinen vallankumous* on vapauttanut *ensimmäiset sata miljoonaa ihmistä* imperialistisesta sodasta ja imperialistisesta maailmasta. Seuraavat vallankumoukset vapauttavat koko ihmiskunnan noista sodista ja tuosta maailmasta.

Viimeisenä — ja tärkeimpänä, vaikeimpana ja kesken-eräisimpänä työnämme on taloudellinen rakennustyö, taloudellisen perustan laskeminen uutta, sosialistista rakennusta varten, joka pystytetään hävitetyn feodaalisen ja puoleksi hävitetyn kapitalistisen rakennuksen tilalle. Tässä tärkeimmässä ja vaikeimmassa työssä meillä on ollut eniten vastoinkäymisiä ja virheitä. Eihän tätä koko

maailman mitassa uutta työtä voida panna alulle ilman vastoinikäymisiä ja virheitä! Mutta me olemme panneet sen alulle. Me jatkamme sitä. Korjaamme juuri parhaillaan „uuden talouspolitiikkamme” avulla monia virheitämme, opettelemme rakentamaan edelleen, noita virheitä tekemättä sosialismin rakennusta pientalonpoikaisessa maassa.

Vaikeudet ovat äärettömiä. Olemme tottuneet kamppailemaan tavattomia vaikeuksia vastaan. Vihollisemme eivät lie suotta sanoneet meitä „kallionlujiksi” ja „luunmurtopolitiikan” edustajiksi. Mutta olemme oppineet myös — ainakin tietyissä määrin oppineet toisenkin vallankumouksessa tarvittavan taidon — joustavuuden, taidon muuttaa nopeasti ja jyrkästi taktiikkaamme ottaen huomioon muuttuneet objektiiviset olosuhteet, valiten toisen päämäärämme johtavan tien, kun entinen tie on tiettyinä ajankohtana osoittautunut epätarkoituksenmukaiseksi ja mahdottomaksi.

Innostuksen laineen nostattamina ja herätettyämme kansassa ensin yleispoliittista ja sitten sotilaallista innostusta me luotimme, että välittömästi tämän innostuksen avulla suoritamme yhtä suuria taloudellisia tehtäviä (kuin olivat yleispoliittiset ja sotilaalliset tehtävät). Laskelmoimme — tai lienee ehkä oikeammin sanoa: oletimme ilman riittävän tarkkaa laskelmointia —, että proletaarisen valtion antamien välittömien määräysten avulla saamme järjestetyksi kommunistisesti valtion tuotannon ja valtion tuotteiden jaon pientalonpoikaisessa maassa. Elämä osoitti meidän erehtyneen. Tarvitaan useita väliasteita: valtiokapitalismi ja sosialismi, jotta voitaisiin *valmistella* — tekemällä vuosikausia työtä — kommunismiin siirtymistä. Ei välittömästi innostuksen varaan, vaan suuren vallankumouksen synnyttämän innostuksen avulla ja omakohtaisen edun, henkilökohtaisen kiinnostuksen sekä itsekannattavan taloudenhoidon varaan koettakaa rakentaa ensin kestävät sillat, joita myöten pientalonpoikaisessa maassa päästään valtiokapitalismin kautta sosialismiin; muulla tavalla ette pääse kommunismiin, muulla tavalla ette johdata monia kymmeniä miljoonia ihmisiä kommunismiin. Sen on sanonut meille elämä. Sen on osoittanut meille vallankumouksen objektiivinen kehityskulku.

Ja kun kolmessa ja neljässä vuodessa opimme hieman tekemään äkkikäännöksiä (kun se on tarpeellinen),

ryhdyimme utterasti, huolellisesti, ahkerasti (joskin yhä riittämättömän utterasti, huolellisesti ja ahkerasti) opettelemaan uutta käännöstä, „uutta talouspolitiikkaa”. Proletaarisen valtion on muututtava varovaiseksi, ahkeraksi, taitavaksi „isännäksi”, kunnon *tukkukauppiaksi*, sillä muuten se ei voi nostaa pientalonpoikaismaata jaloilleen taloudellisesti eikä ole muuta kommunismiin johtavaa tietä nyt, nykyoloissa, kun naapurina on kapitalistinen (toistaiseksi kapitalistinen) Länsi. Tukkukauppias, tämä kaikitenkin taloudellinen tyyppi, on yhtä kaukana kommunismista kuin maa taivaasta. Mutta se on juuri niitä ristiriitaisuuksia, jotka elävässä elämässä johtavat pientalonpoikaistalouden valtiokapitalismin kautta sosialismiin. Henkilökohtainen kiinnostus edistää tuotantoa; meidän on ennen muuta ja hinnalla millä hyvänsä lisättävä tuotantoa. Tukkukauppa yhdistää miljoonat pientalonpojat taloudellisesti herättäen heissä kiinnostusta, liittäen heitä yhteen ja johdattaen heidät seuraavalle asteelle: liittymään ja yhdistymään monella muulla tavalla itse tuotannossa. Olemme jo alkaneet muuttaa talouspolitiikkaamme tarpeen vaatimalla tavalla. Tässä suhteessa olemme jo saavuttaneet eräitä, tosin vähäisiä, osittaisia, mutta silti eittämättömiä menestyksiä. Tämän uuden „oppiaineen” osalta olemme jo päättämässä valmistavaa luokkaa. Siirrymme myös seuraaville luokille, jos opiskelemme lujasti ja sisukkaasti, tarkastamme käytännössä kokeilemalla jokaisen toimenpiteemme, jos emme pelkää tehdä alettua työtä uudelleen moneen kertaan, korjata virheitämme ja harkita syvällisesti niiden merkitystä. Lämpäisemme koko „oppikurssin”, vaikka maailman taloudelliset olot ja maailmanpolitiikka ovat tehneet sen paljon pitemmäksi ja vaikeammaksi kuin toivoimme. Hinnalla millä hyvänsä, kuinka raskaita siirtymiskauden kärsimykset ja onnettomuudet, nälänhätä ja rappiotila lienevätkään, viemme masentumatta asiamme voittoisaan loppuun.

14. X. 1921.

„Pravda” № 234,
lokakuun 18 päivä 1921
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan